

Aktuālais pasaules ekonomikā

2026. gada 15. - 19. jūnijs

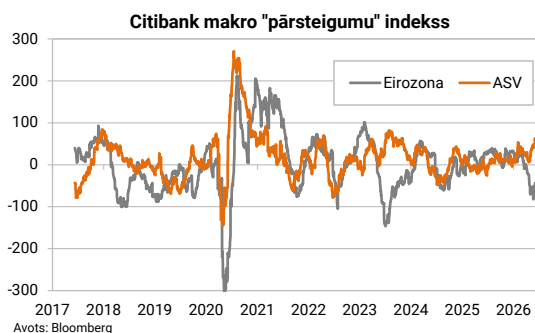
Simona Striževska

Ekonomiste

Simona.Strizevska@cbl.lv

- **Pēc ECB jūnija sēdi aizvadījusi arī ASV Federālā rezervju sistēma, atstājot bāzes procentu likmi nemainīgu.** FRS bāzes likme kopš pērnā gada decembra saglabājas 3.50-3.75% diapazonā. Šī bija pirmā sēde jaunā FRS vadītāja Kevina Vorša vadībā, kurš savos komentāros bija daudz atturīgāks nekā viņa priekšgājējs Džeroms Pauels, solot reformēt pašreizējās FRS komunikācijas un darba metodes. Puse no FRS dalībniekiem gada nogalē sagaida augstāku bāzes likmi nekā patlaban. Vecas FRS prognozes paredzēja 2026. un 2027. gadā likmju samazinājumu. Jaunākās prognozes paredz, ka dolāra likme varētu tikt samazināta 2027. un 2028. gadā. FRS sagaida, ka inflācijas paātrinājums ASV būs īslaicīgs un nākamo divu gadu laikā inflācija atgriezīsies tuvāk FRS 2% līmenim no 3.6% šogad, kamēr izaugsme saglabāsies stabila 2.2-2.3% līmenī. Pēc FRS sēdes tirgus dalībnieki sākuši prognozēt pirmo bāzes likmes pacelšanu šā gada rudenī, neizslēdzot iespēju, ka tam vēlāk varētu sekot vēl viens likmes kāpums. Investori kopumā paredz dolāra likmes stabilizēšanos pie 4% tuvākajos gados, FRS – zem 3.5%.
- **Maijā ASV ekonomiskās aktivitātes rādītāji turpinājuši signalizēt par samērā noturīgu izaugsmi.** Mazumtirdzniecības apgrozījums nominālajā izteiksmē (bez auto un degvielas) maijā pieauga par 0.5% mēneša griezumā, turpinot izaugsmi jau piekto mēnesi pēc kārtas. Izaugsmes bāze maijā saglabājās salīdzinoši plaša un, izņemot tēriņus elektroprecēm un kafejnīcām, pārējie segmenti uzrādīja veselīgu izaugsmi. Gada griezumā mazumtirdzniecības apgrozījums pieauga par 5.6%, reģistrējot straujāko izaugsmi kopš 2023. gada nogales. Savukārt ASV ražošanas izlaide maijā saglabājās stabila pēc straujākas izaugsmes iepriekšējos četros mēnešos. Naftas ieguves apjomi maijā pieauga, turklāt ieguve turpināja palielināties arī jūnija pirmajā pusē, sasniedzot 13.8 milj. barelu dienā salīdzinājumā ar 13.6-13.7 milj. barelu iepriekšējos mēnešos. Pēdējo nedēļu laikā auga arī naftas urbumu skaits, taču naftas cenu stabilizācija zemākos līmeņos varētu šos procesus palēnināt. WTI markas naftas cena jūnija vidū bija par aptuveni 20% zemāka nekā vidēji aprīlī un maijā līdz ar ASV un Irānas pamieru un blokādes atcelšanu Hormuza līcī. Tajā pašā laikā, cenas vēl aizvien pārsniedza līmeņus, kādi bija pirms konflikta. Kopumā ASV rūpniecības sektora izlaide maijā pieauga par 1.7% gada griezumā, ražošanas izlaide – par 1.4%.
- **Ķīnas ekonomikas attīstība turpinājusies divu ātrumu režīmā.** Maijā Ķīnas mazumtirdzniecības apgrozījums nominālajā izteiksmē samazinājās par 0.6% gada griezumā. Tas bija pirmais kritums kopš 2022. gada nogales, signalizējot par mājssaimniecību pieprasījuma vājumu. Savukārt rūpniecības sektora izaugsme maijā paātrinājās no 4.1% līdz 4.5%, daļēji atspoguļojot ārējā pieprasījuma atbalstu. Eksports četros no šā gada pieciem mēnešiem uzrādīja divciparu pieauguma tempus. Ķīnas investīciju apjomu kritums maijā turpināja padziļināties, sasniedzot -10.7% salīdzinājumā ar pērnā gada maiju. Lai gan visstraujāk krita investīcijas Ķīnas nekustamajā īpašumā, arī investīcijas ražošanas sektorā un infrastruktūrā maijā reģistrēja mīnusgadu griezumā. Kopumā šā gada piecos mēnešos uzņēmumu investīcijas bija par 4.1% zemākas nekā attiecīgajā periodā pērn. Mājokļu pārdošanas apjomi turpina samazināties gandrīz nepārtraukti jau 4.5 gadus.

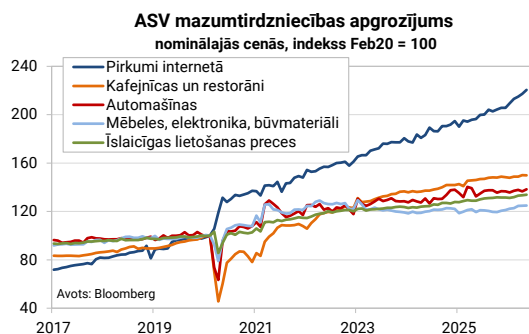
Makro pulss

ASV ražošanas izlaide maijā saglabājās stabila

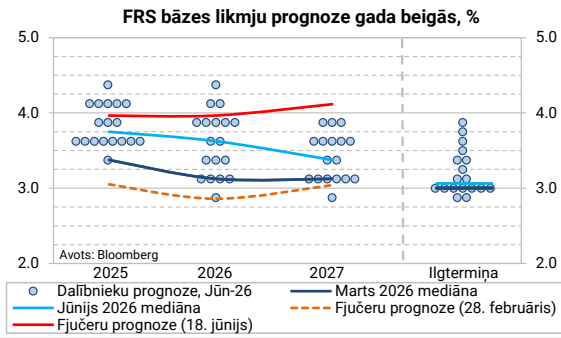
ASV patērētāji veiksmīgi pārvar izaicinājumus

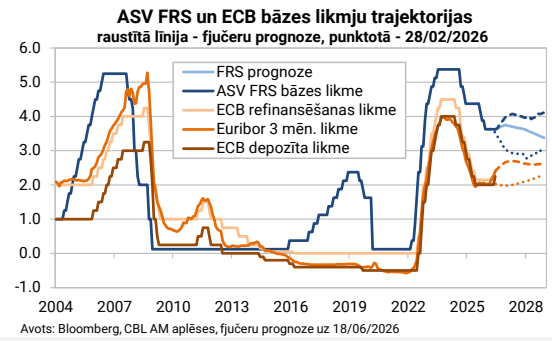
Ķīnas ekonomika darbojas divu ātrumu režīmā

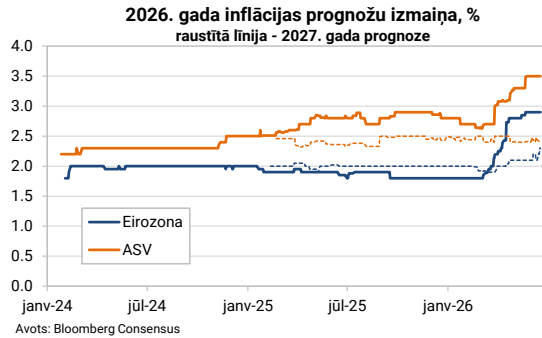
FRS pacēla dolāra likmju prognozes

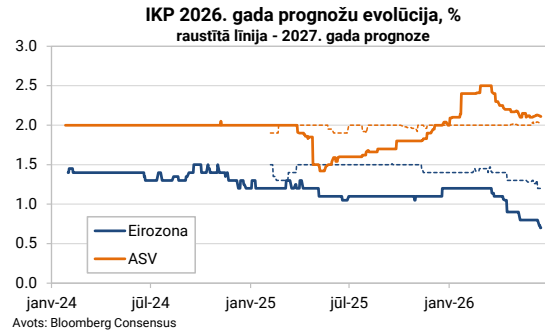
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 19.06.2026.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.